

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TARNOWSKICH GÓRACH**

**Sprawozdanie z realizacji
„PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA
ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU
PRACY W POWIECIE TARNOGÓRSKIM”
za rok 2015**

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Tarnowskich Górach
[Signature]

Tarnowskie Góry, luty 2016

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2015 ROK

1.1.	POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	4
1.2.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH	7
	BEZROBOTNE KOBIETY	9
1.3.	BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	9
	OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA	9
	OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	10
	BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	11
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA	12
	BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	12
1.4.	BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	13
1.5.	POSZUKUJĄCY PRACY	15
1.6.	ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2015	15

2. PROFILE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

16

3. USŁUGI RYNKU PRACY

3.1.	POŚREDNICTWO PRACY	18
3.2.	POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO –SIEĆ EURES	21
	ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	21
3.3.	PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA	21
3.4.	WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ	24
3.5.	ORGANIZACJA SZKOLEŃ I BONÓW SZKOLENIOWYCH	24

4. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

4.1.	DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	28
4.2.	REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	29
4.3.	STAŻ I BON STAŻOWY	30
4.4.	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	31
4.5.	PRACE INTERWENCYJNE	31
4.6.	ROBOTY PUBLICZNE	32
4.7.	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	32
4.8.	PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA	33
4.9.	FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO, SZKOLENIA	33
4.10.	DODATKI AKTYWIZACYJNE	34

4.11.	NOWE INSTRUMENTY WPROWADZONE NOWELIZACJĄ USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY	35
	BON ZATRUDNIENIOWY	35
	BON NA ZASIEDLENIE	35
	DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA	36

5. PROGRAM SPECJALNY „BĄDŹ AKTYWNY”	38
-------------------------------------	----

6. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	40
--------------------------------	----

7. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY	42
---	----

8. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG	52
---	----

9. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2015 ROK

9.1.	PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA – BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	56
9.2.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – STATYSTYKA	57
9.3.	GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE	57

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2015	58
---	----

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2015 ROK

1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

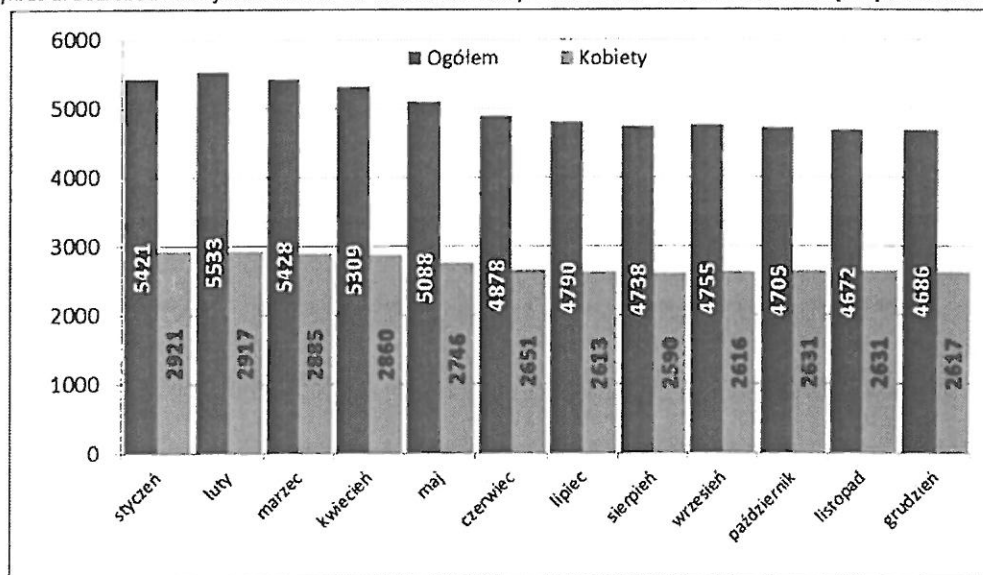
Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **4.686** osób bezrobotnych, w tym **2.617** kobiet. Liczba bezrobotnych była niższa od liczby osób zarejestrowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o **539 osób** (31.12.2014 r. – 5.225).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba bezrobotnych ogółem	3.551	4.872	5.335	5.351	5.958	6.078	5.225	4.686

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2015 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

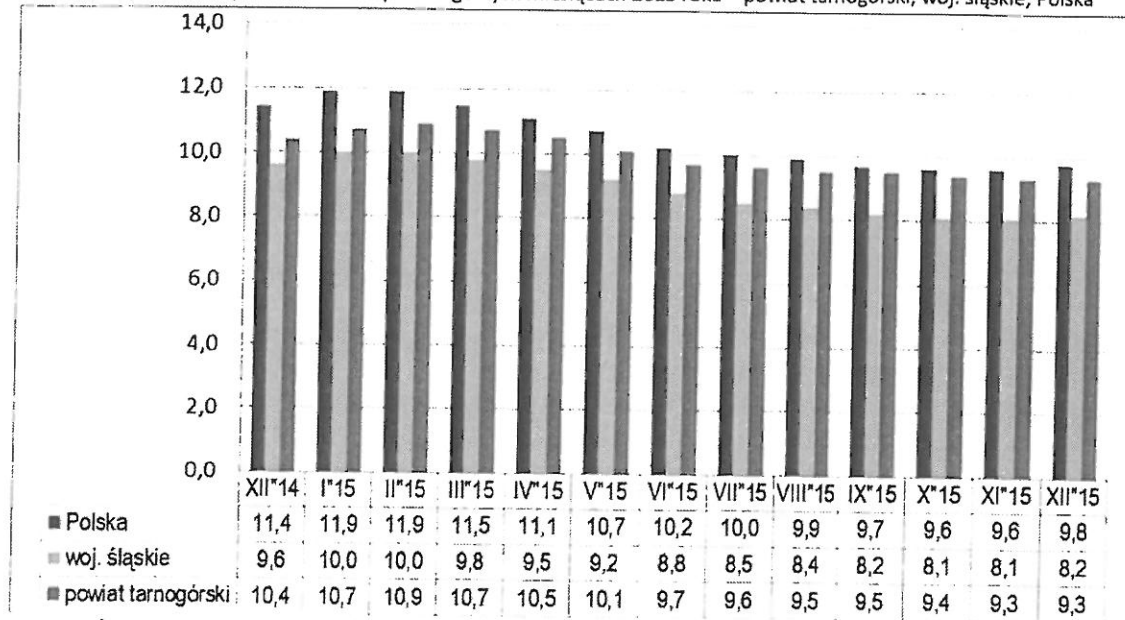

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na koniec grudnia 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim kształtowała się na poziomie **9,3%** i była niższa o 1,1 punktu procentowego w porównaniu do stopy bezrobocia w grudniu 2014 roku (10,4%).

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja niższej stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju, natomiast odnotowuje się wyższą stopę bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w woj. śląskim.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2015 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wielkość bezrobocia w poszczególnych gminach naszego powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego - stan na dzień 31.12.2015 r.

Miasto / Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31.12.2015 r.			
	Ogółem	Kobiety	uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	udział miasta/gminy w ogółem (%)
Powiat tarnogórski	4686	2617	559	x
M. Tarnowskie Góry	2073	1150	225	44,2%
M. Radzionków	543	309	61	11,6%
Gm. Zbrostawice	480	264	51	10,2%
Gm. Świerklaniec	369	190	67	7,9%
M. Kalety	359	205	42	7,7%
M. Miasteczko Śląskie	322	174	36	6,9%
Gm. Tworóg	255	161	34	5,4%
Gm. Ożarowice	188	102	34	4,0%
Gm. Krupski Młyn	97	62	9	2,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W 2015 roku ruch bezrobotnych (napływ i odpływ) kształtował się następująco:

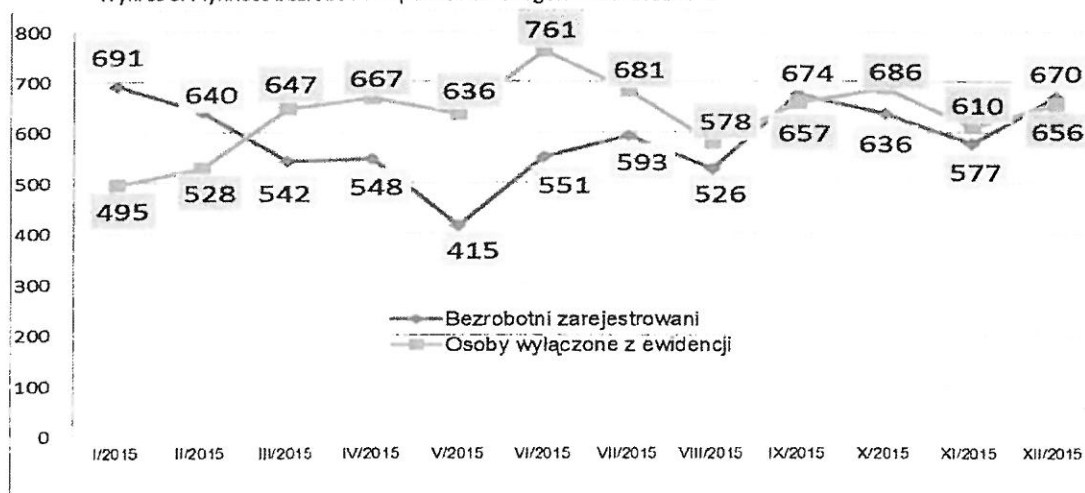
- ⇒ liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wynosiła **7.063** osób, w tym 3.508 kobiet.
Wśród nowo rejestrujących się 5.978 osób poprzednio pracowało, natomiast 1.085 nigdy nie pracowało;
- ⇒ z ewidencji wyłączono w okresie styczeń-grudzień 2015 roku **7.602** osób, przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2015 roku

podjęcie pracy		3.521 osób
w tym	podjęcie pracy niesubsydiowanej	2.963 osoby
	podjęcie pracy subsydiowanej	558 osób
	w ramach prac interwencyjnych	191 osób
	w ramach robót publicznych	26 osób
	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	97 osób
	w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	199 osób
	inne (m.in. bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia)	45 osób
rozpoczęcie szkolenia		234 osoby
rozpoczęcie stażu		462 osoby
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych		14 osób
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych		95 osób
niepotwierdzenie gotowości do pracy		2.351 osób
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej formy pomocy		84 osoby
dobrowolna rezygnacja		211 osób
inne przyczyny		630 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 3. Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2015 roku

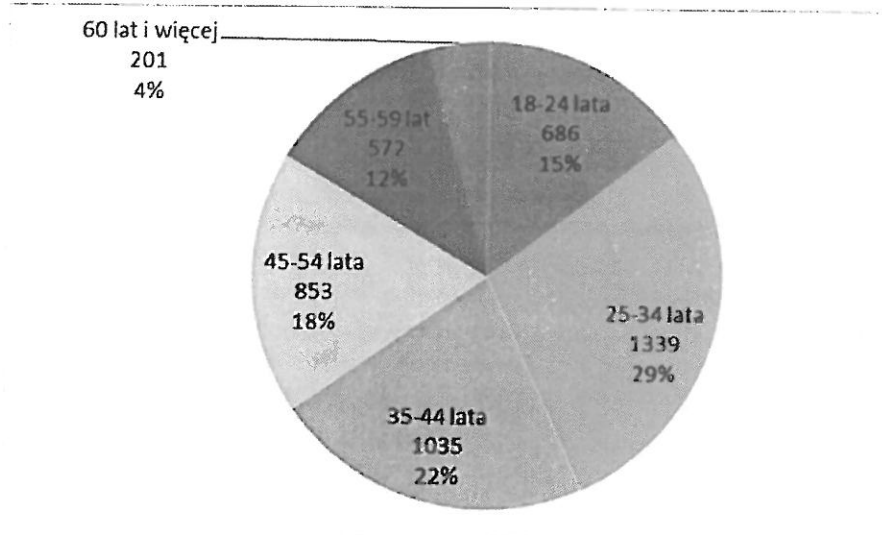
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach osób bezrobotnych w 2015 roku:

⇒ osoby bezrobotne według wieku:

Wykres 4. Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2015 r.

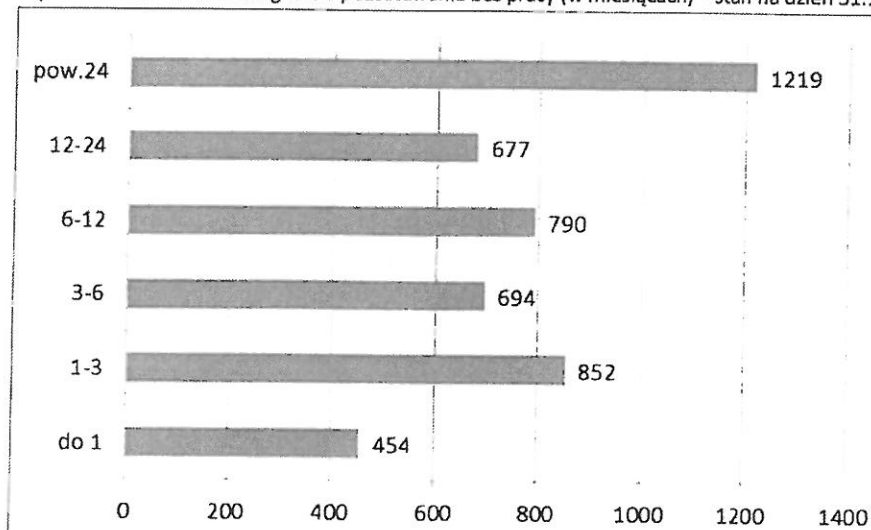

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 25-44 lat – 51% (2.374 osób). Osoby w wieku powyżej 45 lat stanowiły 34% ogółu bezrobotnych (1.626 osób).

⇒ osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy:

Wykres 5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2015 r.

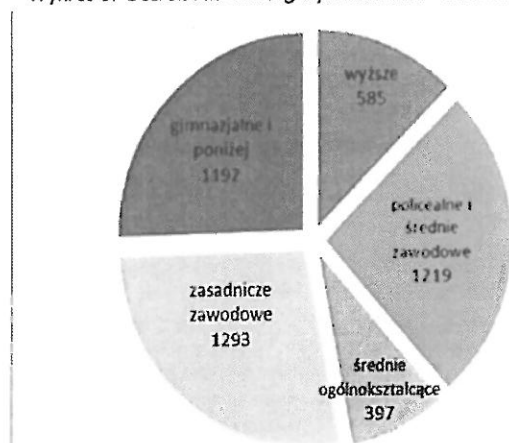

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale wpływa również na postawę osób poszukujących pracy, często prowadzi do bierności zawodowej. Lokalny rynek pracy charakteryzował się 40,4% udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych osób poszukujących pracy ponad rok (1.896 osób), w tym 26,0% pozostawało w ewidencji ponad 2 lata (1.219 osób).

⇒ osoby bezrobotne według wykształcenia:

Wykres 6. Bezrobotni według wykształcenia – stan na dzień 31.12.2015 r.

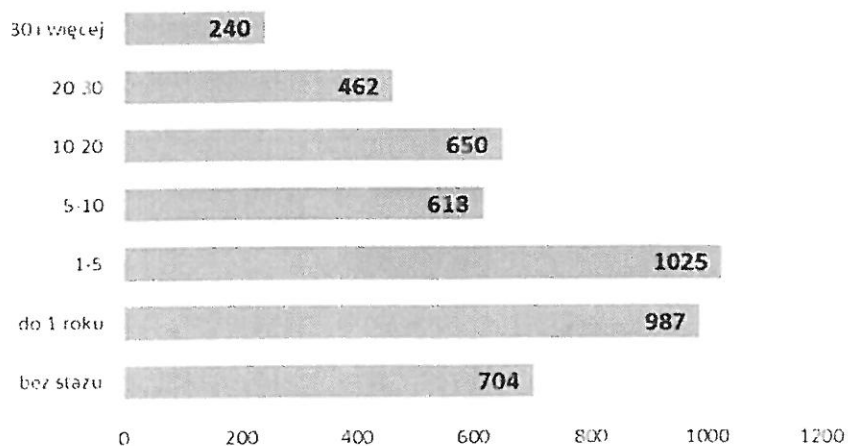

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. największą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym (1.293 osoby, tj. 27,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (1.219 osób, tj. 26,0% ogółu bezrobotnych).

⇒ osoby bezrobotne według stażu pracy:

Wykres 7. Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na dzień 31 grudnia 2015 r. bezrobotni dotychczas nie pracujący stanowili 15% ogółu bezrobotnych (704 osób zarejestrowanych). Najliczniejszą grupę stanowią osoby bezrobotne legitymujące się stażem pracy wynoszącym 1-5 lat (1.025 osób – tj. 22% ogółu).

BEZROBOTNE KOBIETY

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach utrzymuje się przewaga zarejestrowanych kobiet. Na dzień 31 grudnia 2015 roku bez pracy pozostawało **2.617** kobiet, co stanowi **55,8%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba zarejestrowanych kobiet	2.133	2.673	2.920	2.999	3.326	3.317	2.843	2.617
Udział procentowy kobiet do bezrobotnych ogółem	60,1%	54,9%	54,7%	56,0%	55,8%	54,6%	54,4%	55,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Ponadto według danych z końca grudnia 2015 r. bezrobotne kobiety stanowiły:

- 63,3% bezrobotnych uprawnionych do zasiłku;
- 56,3% bezrobotnych do 25 roku życia;
- 58,2% bezrobotnych długotrwale;
- 44,9% bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 56,4% bezrobotnych bez kwalifikacji;
- 60,7% bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- 52,4% bezrobotnych niepełnosprawnych.

1.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY zgodnie z art. 49 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

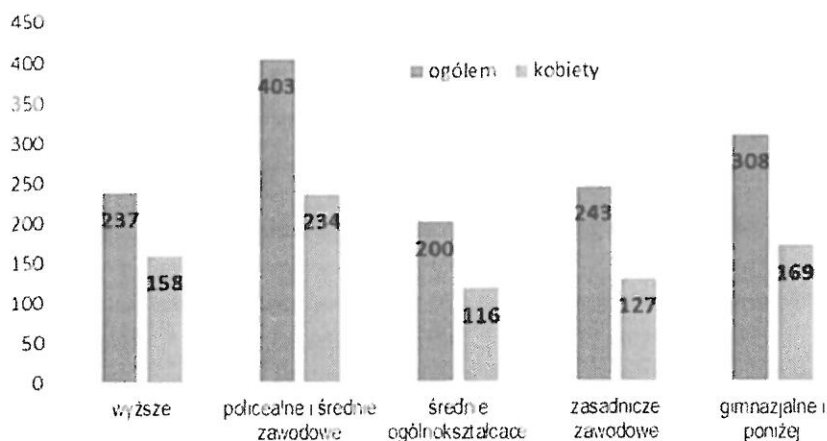
OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA

Na koniec 2015 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **1.391** osób w wieku **do 30 roku życia**, w tym **804** kobiet. Osoby te stanowiły **29,7%** ogółu bezrobotnych na terenie powiatu tarnogórskiego. Osoby do 25 roku życia stanowiły 49,3% tej kategorii - 686 osób. Wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia największą liczbę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 29% ogółu. Następną grupę stanowili

bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 22% oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 17%.

Osoby młode pozostające bez pracy od 1 do 6 miesięcy – łącznie stanowiły 59% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Wykres 8. Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE

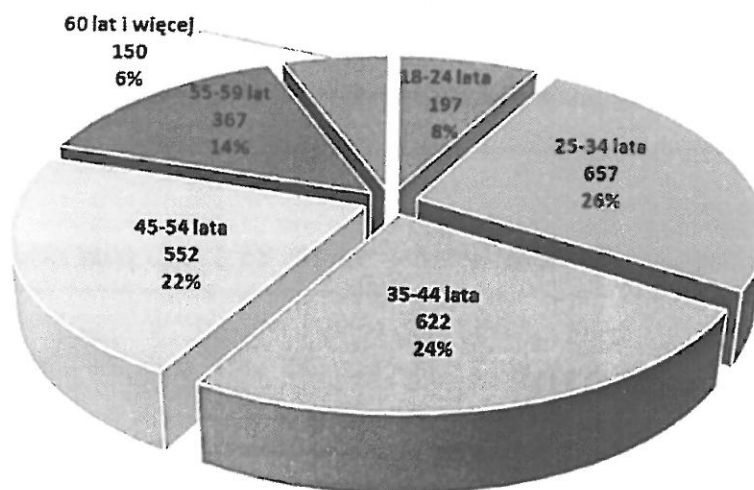
W powiecie tarnogórskim nadal utrzymuje się wysoki odsetek osób **długotrwale bezrobotnych** (54,3% ogółu bezrobotnych), czyli pozostających w ewidencji powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Na dzień 31.12.2015 r. w ewidencji urzędu pozostawało **2.545** osób długotrwale bezrobotnych, w tym **1.480** kobiety (58,2% ogółu długotrwale bezrobotnych). Największą grupę w tej kategorii tworzą osoby:

- o niskich kwalifikacjach zawodowych – z wykształceniem zawodowym – stanowią 31% osób bezrobotnych długotrwale (790 osób), drugą co do wielkości grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 29% (739 osób);
- w wieku 25-34 – stanowią 26% tej kategorii;
- osoby w wieku 45+ - stanowią one 42% (1.069 osób).

Jak kształtuje się struktura bezrobotnych długotrwale w przekroju wieku obrazuje wykres:

Wykres 9. Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w urzędzie zarejestrowanych było **1.249** osób bezrobotnych **powyżej 50 roku życia**, co stanowi 26,7% ogółu bezrobotnych, w populacji tych bezrobotnych 773 osoby to osoby w wieku 55 i więcej lat (w tym: 201 powyżej 60 lat). Grupa ta charakteryzuje się:

- **długim czasem pozostawania bez pracy** – 50,4% ogółu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 34,8% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **niskim poziomem wykształcenia** – wykształcenie zasadnicze posiada 497 osób, wykształcenie gimnazjalne i poniżej posiada 365 osób, łącznie stanowią oni 69% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tak duża ilość osób pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok wynika przede wszystkim z faktu utrudnionej aktywizacji tych osób. Spowodowane to jest niejednokrotnie przez oczekiwania pracodawców dyskryminujące osoby bezrobotne ze względu na posiadany wiek (preferowane są osoby młodsze) lub niechęć osób w tym wieku do aktywizacji zawodowej.

BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w ewidencji urzędu pozostawało **554** osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, stanowiły one 11,8% ogółu bezrobotnych. Nie zarejestrowano natomiast osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Wśród osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia największy odsetek stanowią:

- pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 287 osób, tj. 51,8% ogółu bezrobotnych w tej kategorii,
- osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej - 188 osoby, tj. 33,9% ogółu tej kategorii,
- w wieku 25-34 – 291 osób, tj. 52,5% ogółu tej kategorii,
- staż pracy do 1 roku – 168 osób, tj. 29,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Na dzień 31.12.2015 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowane były **212** osoby niepełnosprawne (4,5%).

Tabela 5. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2015 r.

wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
Stopień niepełnosprawności	znaczny	12	X	1	2	1	2	2	4
	umiarkowany	98		5	21	13	11	15	33
	lekki	102		7	16	13	13	20	33
Wiek	18-24	17	8	2	7	4	1	2	1
	25-29	9	3	0	2	1	1	3	2
	30-39	28	20	2	4	5	2	6	9
	40-44	16	5	2	1	3	3	0	7
	45-49	29	18	1	5	4	5	5	9
	50-54	25	18	2	8	2	2	6	5
	55-59	59	36	3	9	5	9	12	21
	60-64 lata	29	3	1	3	3	3	3	16
Wykształcenie	wyższe	11	X	0	2	1	4	1	3
	policealne, średnie zawodowe	50		2	8	5	6	13	16
	średnie ogólnokształcące	13		0	7	0	1	0	5
	zasadnicze zawodowe	91		7	9	16	10	15	34
	gimnazjalne i poniżej	47		4	13	5	5	8	12
Ogółem		212	111	13	39	27	26	37	70

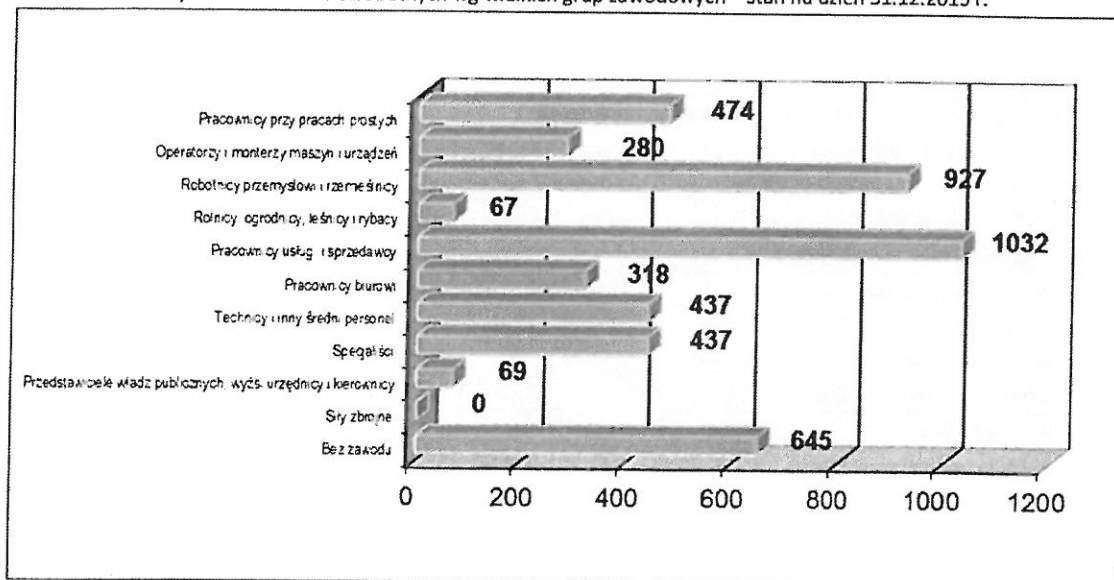
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.4. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2015 r. 4.041 osób bezrobotnych posiadało zawód (specjalność) – tj. 86,2%, natomiast 645 osób nie posiadało żadnego zawodu, co stanowi 13,8% ogółu bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie tarnogórskim według 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich prezentuje wykres:

Wykres 10. Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Poniższe zestawienie prezentuje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanych zawodów (specjalności) z wyszczególnieniem grup wielkich i grup dużych „Klasyfikacji zawodów i specjalności”:

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów – stan na dzień 31.12.2015 r.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani	
	stan na 31.12.2015	udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bez zawodu	645	13,76%
0 Siły zbrojne	0	0,00%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	69	1,47%
11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	14	x
12 Kierownicy ds. zarządzania i handlu	16	x
13 Kierownicy ds. produkcji i usług	13	x
14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	26	x

2 Specjaliści	437	9,33%
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	81	x
22 Specjaliści ds. zdrowia	21	x
23 Specjaliści nauczania i wychowania	81	x
24 Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	160	x
25 Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	11	x
26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	83	x
3 Technicy i inny średni personel	437	9,33%
31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	154	x
32 Średni personel ds. zdrowia	68	x
33 Średni personel ds. biznesu i administracji	142	x
34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	50	x
35 Technicy informatycy	23	x
4 Pracownicy biurowi	318	6,79%
41 Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	173	x
42 Pracownicy obsługi klienta	60	x
43 Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	71	x
44 Pozostali pracownicy obsługi biura	14	x
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	1032	22,02%
51 Pracownicy usług osobistych	353	x
52 Sprzedawcy i pokrewni	627	x
53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	14	x
54 Pracownicy usług ochrony	38	x
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	67	1,43%
61 Rolnicy produkcji towarowej	53	x
62 Leśnicy i rybacy	13	x
63 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1	x
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	927	19,78%
71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	234	x
72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	302	x
73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	34	x
74 Elektrycy i elektronicy	75	x
75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	282	x
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	280	5,98%
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	143	x
82 Monterzy	48	x
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów	89	x
9 Pracownicy przy pracach prostych	474	10,12%
91 Pomoce domowe i sprzątaczk	128	x
92 Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie	5	x
93 Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	279	x
94 Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	27	x
95 Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	x
96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	35	x
razem	4686	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.5. POSZUKUJĄCY PRACY

Termin „poszukujący pracy” oznacza osobę zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy poszukującą zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy.

W końcu 2015 roku w rejestrze tut. Urzędu pozostawały **86** osób poszukujących pracy, w tym 36 kobiet. W porównaniu do roku 2014 odnotowano spadek o 18 osób. Wśród tej grupy 47 osób (w tym 17 kobiet) posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

1.6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2015

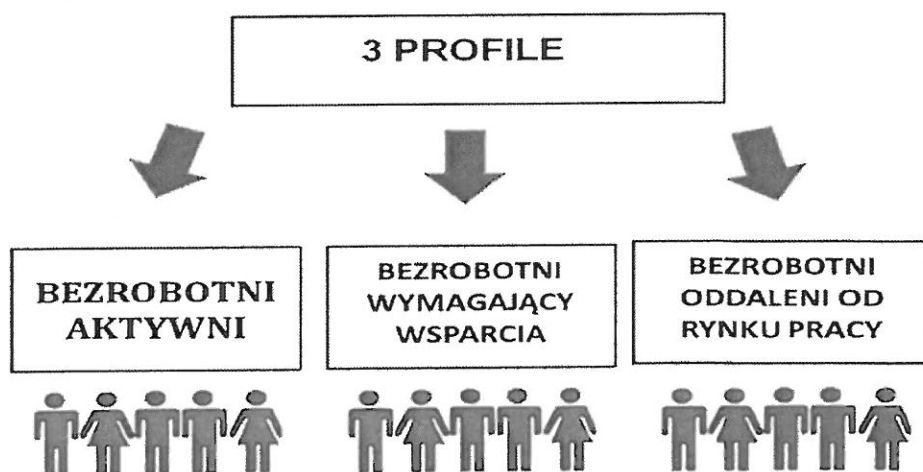
Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach otrzymał w 2015 r. informację o planowanych zwolnieniach w Gminnym Ośrodku Rekreacji w Świerklańcu – gdzie zgłoszono, że w 2015 r. 16 osób zostanie objętych zwolnieniem, w związku z decyzją Rady Gminy o likwidacji działalności w zakresie gastronomii.

Do tut. Urzędu wpłynęły również informacje o planowanych zwolnieniach w zakładach pracy, które mają swoje siedziby w całej Polsce, a zatrudniają osoby zamieszkujące na terenie powiatu tarnogórskiego, w tym m.in.: PKO PB S.A., PZU S.A., PZU Życie S.A., MONTAN STAL Sp. z o.o., ORANGE Customer Service Sp. z o.o., ORANGE Polska S.A., TAURON Dystrybucja S.A., Alior Bank S.A./Merutum Bank ICB S.A., Katowicki Holding Węglowy Sp. z o.o.

2. PROFILE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

Z dniem 27 maja 2014 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Jednym z jej najważniejszych elementów było wprowadzenie nowego podejścia do osób bezrobotnych. Ma ono być uzależnione od indywidualnych potrzeb i powiązane z charakterem działań, jakie można klientowi zaproponować po dokonaniu indywidualnej diagnozy jego sytuacji przy pomocy narzędzia przygotowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, jakim jest Kwestionariusz do profilowania pomocy.

PUP udzielając bezrobotnemu pomocy ustala dla bezrobotnego profil pomocy oraz zakres form pomocy poprzez przygotowanie Indywidualnego Planu Działania.

- a) I profil pomocy – bezrobotni aktywni, którzy nie potrzebują specjalistycznej pomocy – PUP może zastosować pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, dotacje na rozpoczęcie działalności oraz inne formy pomocy;
- b) II profil pomocy – bezrobotni wymagający wsparcia, którzy będą korzystać ze wszystkich usług i instrumentów określonych w ustawie;
- c) III profil pomocy – bezrobotni oddaleni od rynku pracy, którzy będą aktywizowani w ramach Programu Aktywizacja i Integracja realizowanego przez PUP i OPS oraz w ramach działań aktywizacyjnych zlecanych przez Urząd Pracy, lub poprzez programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy.

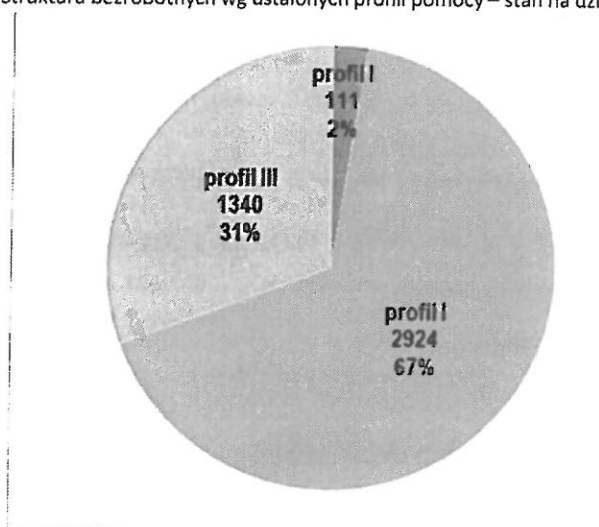
Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w 2015 r. ustalili łącznie **6020** profili.

Profil I ustalono w 293 przypadkach, profil II ustalono w 4630 przypadkach, profil III ustalono w 1097 przypadkach.

Na dzień 31.12.2015 r. w ewidencji pozostawało:

- 111 osób z ustalonym I profilem pomocy, tj. 2,6% ogółu osób z ustalonym profilem,
- 2.924 osób z ustalonym II profilem pomocy, tj. 66,8%
- 1.340 osób z ustalonym III profilem pomocy, tj. 30,6%

Wykres 11. Struktura bezrobotnych wg ustalonych profili pomocy – stan na dzień 31.12.2015r.

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

3. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach struktury Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wyodrębniono *Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ)*, tj. wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną PUP realizującą zadania w zakresie usług, instrumentów oraz programów rynku pracy.

CAZ świadczy usługi: wspierające osoby bezrobotne i poszukujące pracy w uzyskaniu zatrudnienia, pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, pozyskiwania ofert pracy.

3.1. POŚREDNICTWO PRACY

W 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wpłynęło **3649 miejsc pracy**, w tym 1006 miejsc pracy subsydiowanej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, roboty publiczne).

Dział Pośrednictwa Pracy w 2015 roku:

- **zorganizował 88 spotkań z bezrobotnymi w ramach giełd pracy i rekrutacji grupowych**, w których uczestniczyło **651 osób bezrobotnych**;
- **1.132 osoby** bezrobotne wezwano w celu przedstawienia możliwości podjęcia pracy;
- wydano **3149** skierowań do podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych bądź innych form aktywizacji zawodowej;
- udzielono **7454** informacji o będących w realizacji ofertach pracy;
- **4.860 osób** objęto Indywidualnym Planem Działania

W 2015 roku PUP Tarnowskie Góry współpracował z **490 zakładami pracy**. Największą grupę stanowili pracodawcy z terenu miasta Tarnowskie Góry – **185**, Świerklańca – **37**, Radzionkowa – **24**, Zbrostawic – **16**, Kalet – **15** i Tworoga – **15**.

W dniu **10 kwietnia 2015** roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zorganizował Targi Pracy. Spotkanie – przy licznych udziałach osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób zainteresowanych problematyką rynku pracy - odbyło się w Tarnogórskim Centrum Kultury. W Targach wzięło udział **48** podmiotów i organizacji, wśród których znajdowało się:

- **21** pracodawców z terenu powiatu i miast ościennych,

- 8 urzędów pracy (w tym WUP Katowice oraz urzędy pracy z: Chorzowa, Bytomia, Katowic, Piekar Śląskich, Lublińca, Gliwic),
- 1 jednostka szkoleniowa (NPKK Kursant),
- 3 szkoły (Centrum Kształcenia Ustawicznego, Zespół Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących, Centrum Nauki i Biznesu ŻAK),
- 4 przedstawicielstw Ochotniczych Hufców Pracy (OHP Pyskowice, OHP Radzionków, OHP Tarnowskie Góry, OHP Katowice),
- 4 organizacje współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia (ZUS Inspektorat Tarnowskie Góry, Wolny Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Tarnowskich Górach, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach Inkubator Przedsiębiorczości w Tarnowskich Górach),
- 7 agencji pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej (TIGER Job, Pflege mit Herzen, Inter Kadra, TIMEWORK Sp. z o.o., MANPOWER, EMAT HRC, PROMEDICA 24).

Pracodawcy, agencje pracy, wojewódzki i powiatowe urzędy pracy oraz hufce pracy uczestniczące w Targach miały do zaoferowania razem **1165** ofert zatrudnienia. Wolne wakaty oferowane na Targach koncentrowały się w przeważającej części w branżach: handlowej, umysłowej, prac fizycznych oraz usług (różne stanowiska), gastronomicznej i hotelarskiej, budownictwa, przetwórstwa i obróbki metali, usług prozdrowotnych (opiekunowie) operatorów maszyn i urządzeń, odzieżowej, stolarstwa i obróbki drewna, motoryzacji/ transportu, elektrycznej/elektronicznej oraz informatyki i IT. Dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności dostępnych były **34** oferty pracy w różnych branżach i specjalnościach (m.in. prace porządkowe, ochrona mienia, prace umysłowe na różnych stanowiskach).

Zaproszone jednostki szkoleniowe i edukacyjne oferowały w szczególności kursy zawodowe oraz możliwości podwyższenia własnych kwalifikacji zawodowych.

Wraz z Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Tarnowskich Górach przygotowano prezentację niektórych zawodów rzemieślniczych dla młodzieży szkół gimnazjalnych. Osoby zainteresowane miały możliwość zapoznać się z pracą cukiernika, pracownika budowlanego oraz fryzjera. Prezentacje przygotowały firmy: Józef Zdebik Cukiernictwo – Wytwórnia Lodów, Cukiernictwo LK-Maj M.Kokot, A. Lendźwa, J. Kokot Sp. j., Zakład Fryzjerski Damsko-Męski Roman Lorenc oraz Zakład Remontowo-Budowlany Wojciech Sprot.

Ponadto na miejscu doradcy zawodowi Urzędu udzielali porad i informacji zawodowych, a także przygotowali materiały promujące działalność działu poradnictwa zawodowego i klubu pracy. Doradcy pomagali także przygotować dokumenty aplikacyjne (CV i listy motywacyjne) oraz przekazywali informacje dot. planowania działań zawodowych oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych osobom zainteresowanym. Przedstawili również prezentację nt. „Rynek pracy a kompetencje współczesnego pracownika”.

W trakcie Targów osoby zainteresowane mogły również zapoznać się z wieloma ofertami pracy w ramach sieci EURES - świadczących usługi pośrednictwa pracy w krajach EU/EOG. Upowszechniane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oferty obejmowały zawody związane z: pracą umysłową (inżynierowie, specjaliści oraz menadżerowie różnych specjalności), opieką medyczną (opiekunowie, pielęgniarki, technicy medyczni i laboranci), pracami fizycznymi w różnych zawodach (montażyści, prace sezonowe przy zbiorach owoców i warzyw), obróbki metali (spawacz, szlifierz), gastronomią (kelner, kucharz, rzeźnik), budownictwem, usługami oraz w innych specjalizacjach (motoryzacja).

Opracowany został **„Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych”** za rok 2014, oraz raport Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za I półrocze 2015 r.

Ponadto został opracowany **informator dla gimnazjalistów „Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tarnogórskim 2015/2016”**.

Dokumenty te są dostępne na stronie urzędu.

Pracownicy Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego czynnie uczestniczyli w panelach eksperckich przygotowujących do badania „Barometr zawodów”.

„Barometr zawodów” jest badaniem ogólnopolskim, realizowanym przez powiatowe urzędy pracy. Jest to krótkookresowe, jednoroczne badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w kolejnym roku. Barometr powstaje osobno dla każdego powiatu oraz dla całego województwa. Zostało one przeprowadzone w 2015 r. po raz pierwszy w Polsce. Po zakończeniu realizacji paneli eksperckich w poszczególnych powiatach i zestawieniu ich wyników powstał „Barometr zawodów” – prognoza na 2016 r. dla województwa śląskiego.

Wyniki badania dla powiatu tarnogórskiego dostępne są na stronie internetowej www.barometrzawodow.pl.

3.2. POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO - SIEĆ EURES

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. urząd pracy:

- dysponował **173 zagranicznymi** ofertami pracy oraz **1 krajową** ofertą **EURES**;
- podjął współdziałanie z instytucjami w zakresie działalności sieci EURES tj. Gminnymi Centrami Informacji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Instytucjami Szkoleniowymi - nawiązano 144 kontakty z ww. instytucjami;
- **przedstawił 209 osobom** bezrobotnym oraz poszukującym pracy **oferty pracy za granicą** w różnych zawodach oraz informacje nt. działalności sieci EURES.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

Od połowy 2006 roku obowiązują ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców z państw takich jak Republika Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdowy, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy. W 2015 roku odnotowano znaczący wzrost, o 2178, zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. W 2014 r. zarejestrowano 2888 oświadczeń, w 2015 r. - **5066**.

W 2015 r. przygotowanych zostało 78 opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom.

3.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe to usługa, która ma na celu udzielanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, a pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy.

Powyższe cele były realizowane w formie:

- **porad indywidualnych**, z których skorzystało **425** osób. Przeprowadzono **686** rozmów doradczych. W wyniku podjętych działań **203** osoby podjęły zatrudnienie.

- indywidualnej informacji zawodowej – udzielono jej **1.314 osobom**;
- grupowej informacji zawodowej do której skierowano 91 osób. Przeprowadzono **10 spotkań** z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, w których wzięły udział **72** osoby. Tematyka spotkań dotyczyła m.in. usług oferowanych przez PUP, realizowanych projektów, metod rekrutacji i selekcji pracowników, przedsiębiorczości oraz sieci EURES.
- **grupowego poradnictwa zawodowego**, gdzie skierowano **163** osoby bezrobotne i poszukujące pracy. Zajęcia ukończyły **144** osoby.

Przeprowadzono następujące zajęcia:

- 3 grupy zajęciowe nt. „*Samozatrudnienie – krok po kroku*”,
- 3 grupy zajęciowe nt. „*Jak szukać, żeby znaleźć i utrzymać miejsce pracy*”,
- 3 grupy zajęciowe nt. „*Tworząc w twarz z pracodawcą – jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej*”,
- 2 grupy zajęciowe nt. „*Określ swoje predyspozycje*”,
- 1 grupa zajęciowa nt. „*Metody poszukiwania pracy*”,
- 1 grupa zajęciowa nt. „*Praktyczny kurs pisania CV i Listu motywacyjnego*”,
- 1 grupa zajęciowa nt. „*Poznaj swój potencjał*”,
- 1 grupa zajęciowa nt. „*Efektywne poszukiwanie pracy*”,
- 1 grupa zajęciowa nt. „*Rozmowa kwalifikacyjna*”

Po zakończeniu zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego **22** osób podjęło pracę.

Doradcy zawodowi przygotowywali wraz z pośrednikami pracy **Indywidualne Plany Działania (IPD)** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Łącznie przygotowano je dla **4.860** osób bezrobotnych.

Do ponadstandardowych działań Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach należy m.in. współpraca doradców zawodowych ze **szkołami** z terenu powiatu tarnogórskiego i **ośrodkami szkolno – wychowawczymi**.

W okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania z młodzieżą następujących szkół:

- Zespół Szkół Budowlano – Architektonicznych w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach,
- Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Radzionkowie,
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krupskim Młynie ,

- Gimnazjum im. Jana Pawła II w Świerklańcu,
- Gimnazjum nr 3 w Tarnowskich Górach,
- Gimnazjum nr 4 w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim,
- Zespół Szkół w Wieszowie.

Celem zajęć zawodoznawczych dla młodzieży jest wstępna preorientacja zawodowa. Wiedza ta ma prowadzić do świadomego i wolnego wyboru zawodu, a tym samym planowania indywidualnej kariery zawodowej.

Doradcy zawodowi starają się pomagać młodym osobom w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego oraz zawodowego, w sprecyzowaniu własnych możliwości i pragnień dotyczących przyszłej drogi edukacyjno-zawodowej. Doradcy zwracają również uwagę na czynniki decydujące o trafnym wyborze zawodu, na które składa się przede wszystkim znajomość samego siebie, czyli realistyczne spostrzeganie własnej osoby oraz umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji.

Podczas spotkań z klasami maturalnymi doradcy zawodowi przekazują informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Pracy oraz form wsparcia dla osób poszukujących pracy/bezrobotnych. Poruszane są również zagadnienia dotyczące sytuacji na rynku pracy, sposobów poszukiwania pracy, zasad pisania życiorysu zawodowego (CV) i listu motywacyjnego oraz elementów autoprezentacji i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą.

W roku 2015 Urząd aktywnie uczestniczył w działaniach projektu współfinansowanego ze środków EFS pn. **„Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”**, którego realizatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

W maju br. odbyło się również seminarium podczas, którego doradca zawodowy z Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wygłosił prelekcję nt. *„Doradca klienta w roli case managera w procesie rehabilitacji osoby niepełnosprawnej”*. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach jest również jednym z sześciu w województwie śląskim, który zadeklarował chęć wdrożenia metody *Case Management*.

W okresie sprawozdawczym doradcy zawodowi w gminach naszego powiatu (Radzionków, Kalety, Tworóg, Świerklaniec, Ożarowice, Miasteczko Śląskie) pełnili dyżury w **Punktach Informacyjno-Doradczych** wraz z pośrednikami pracy.

3.4. WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

W lutym 2015 r. odbyło się spotkanie z dyrektorami OPS naszego powiatu, które dotyczyło omówienia realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, m.in. podjęcia działań w ramach Programu Aktywizacja i Integracja oraz współpracy na rok 2015.

Zwrócono uwagę na możliwość korzystania z komunikacji drogą elektroniczną za pomocą uruchomionej w grudniu 2013 r. Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI) umożliwiającej wymianę informacji pomiędzy PUP a jednostkami pomocy społecznej w zakresie udzielania informacji o wspólnych klientach.

W odpowiedzi na złożone wnioski przez 7 ośrodków pomocy społecznej (Radzionków, Zbrosławice, Kalety, Krupski Młyn, Miasteczko Śląskie, Świerklaniec, Ożarowice), Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach wystawił **1910** elektronicznych zaświadczeń w bezpieczny i szybki sposób. Dotychczasowe papierowe zaświadczenia zostały zastąpione wersją elektroniczną co znacznie ułatwia i usprawnia pracę. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach nie korzysta z tej formy wymiany informacji.

3.5. ORGANIZACJA SZKOLEŃ I BONÓW SZKOLENIOWYCH

W roku 2015 PUP Tarnowskie Góry na **szkolenia zawodowe** skierował **234** osoby, w tym 79 kobiet. Dodatkowo skierowano 7 osób na szkolenie w ramach przyznanego bonu szkoleniowego, w tym 2 kobiety. Szkolenia ukończyły 224 osoby.

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowy instrument adresowany do bezrobotnych do 30 roku życia. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. W ramach bonu szkoleniowego finansowane są

do wysokości 100 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego koszty:

- a) jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe,
- b) niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych,
- c) przejazdu na szkolenia (wysokość uzależniona jest od liczby godzin szkolenia),
- d) zakwaterowania (wysokość uzależniona jest od liczby godzin szkolenia).

Organizowano szkolenia indywidualne, w tym w ramach zawartych z zakładami pracy umów trójstronnych (w przypadku uprawdopodobnienia przez osobę bezrobotną, że po zakończeniu szkolenia zostanie zatrudniona przez zakład pracy na okres minimum 6 miesięcy). W ramach szkoleń grupowych zorganizowano szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

Szkolenia zorganizowano w ramach realizowanych przez PUP programów, ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 25 roku życia, do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, programów dla osób w wieku 30-50 lat, programu specjalnego „Bądź aktywny”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”.

Najwięcej, bo 93 osoby – kończących tę formę aktywizacji, nie ukończyło 30 roku życia.

Tabela prezentuje ilość osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” zgodnie z grupami wymienionymi w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które ukończyły szkolenie:

Tabela 7. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2015 r.

Kategoria osób	Liczba osób przeszkolonych	odsetek
bezrobotni do 30 roku życia	93	42%
długotrwale bezrobotni	41	18%
bezrobotni powyżej 50 roku życia	22	10%

bezrobotni niepełnosprawni	3	1%
bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	3	1%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	14	6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Obszary tematyczne szkoleń były zróżnicowane. Poniższa tabela prezentuje ich podział.

Tabela 8. Obszary zawodowe szkoleń – rok 2015.

Obszar szkolenia bezrobotnych	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	w tym kobiety
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	1	1
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza	1	1
Informatyka i wykorzystanie komputerów	1	1
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	10	1
Architektura i budownictwo	1	0
Opieka zdrowotna	3	3
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	4	2
Usługi gastronomiczne	2	2
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	4	4
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	47	2
Pozostałe usługi	2	0
Zarządzanie i administracja	143	60
Inne obszary szkoleń	5	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W ramach organizowanych szkoleń kierowano osoby m.in. na następujące szkolenia zawodowe:

- prawo jazdy kat. C, CE, D oraz kwalifikacje na przewóz osób i rzeczy,
- kurs ADR,
- kurs kosztorysowania,
- operator koparko-ładowarki, ładowarki, koparki,
- obsługa obrabiarek HAAS,
- obsługa obrabiarek CNC,
- opiekun osób starszych i niepełnosprawnych,
- pomoc kuchenna,
- masaż klasyczny,
- pracownik administracyjno-biurowy,
- nastawniczy,
- motorniczy,
- kadry i płace,
- operator wózka widłowego,
- operator pilarki spalinowej,

- analityk finansowy,
- kurs fryzjerski,
- diagnosta samochodowy,
- instruktor nauki jazdy kat. B,
- szkolenie kosmetyczne,
- hipoterapia,
- spawanie elektryczne, gazowe, MAG, TIG, MIG,
- przedsiębiorczość,
- szkolenie wstępne BHP w dostępie liniowym w standardzie IRATA.

Zgodnie z zapisami ustawy na wniosek bezrobotnego Starosta może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100 %, jednak nie więcej niż 300 % przeciętnego wynagrodzenia. W roku 2015 tut. Urząd sfinansował studia podyplomowe dla 2 mężczyzn. Dodatkowo 2 kobiety kontynuowały studia podyplomowe rozpoczęte w roku 2014.

4. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

4.1. DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Bardzo popularną formą aktywizacji zawodowej są bezzwrotne **dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej**. Wysokość takiej dotacji zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie może przekroczyć 6-ciokrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Osoby bezrobotne mogą z otrzymanych środków zakupić maszyny, urządzenia, meble i inne środki trwałe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności. Do 25% kwoty wnioskowanej przeznaczone może być na zakup niezbędnego towaru. Istnieje również możliwość przeznaczenia 20% wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy prawnej. Przyznanie środków determinuje nie tylko dobry pomysł na własny „biznes”, ale przede wszystkim spełnienie wymagań formalno-prawnych.

W roku 2015 Urząd Pracy udzielił **198** jednorazowych **dotacji** dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym dla **85** kobiet. Najczęściej bezrobotni podejmowali działalność w zakresie:

- usług ogólnobudowlanych i remontowo-budowlanych,
- sprzedaż detaliczna żywności,
- usług fryzjerskich i zabiegów kosmetycznych,
- działalności prawniczej,
- naprawy pojazdów samochodowych,

Urząd finansował przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 25 roku życia, do 30 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, w wieku 30-50 lat, , powyżej 50 roku życia, programu specjalnego „Bądź aktywny” a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)” oraz

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”.

Tabela 9. Liczba udzielonych dotacji w roku 2015 wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację.

Miasto/Gmina	Ilość
Tarnowskie Góry	104
Radzionków	20
Świerklaniec	18
Tworóg	17
Kalety	13
Zbrostawice	11
Miasteczko Śląskie	7
Ożarówice	6
Krupski Młyn	2
Razem	198

Źródło: Opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

4.2. REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Zakłady pracy przy zatrudnianiu osób bezrobotnych mogą skorzystać z **refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**. Wysokość refundacji określona jest w ustawie i wynosi aktualnie maksymalnie **6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia**. Aby zakład pracy mógł ubiegać się o ww. formę pomocy musi istnieć na rynku przez okres co najmniej 6 miesięcy, natomiast zrefundowane stanowisko pracy musi zostać utrzymane przez okres 24 miesięcy.

W roku 2015 Urząd zrefundował koszty wyposażenia lub doposażenia **97 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych, w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: w wieku 30-50 lat, do 25 roku życia, do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, programu specjalnego „Bądź aktywny”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób

bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że stanowiska są utworzone zgodnie z warunkami określonymi w zawartych z pracodawcami umowach. Pracodawcy dokonali zakupów niezbędnego wyposażenia stanowiska pracy zgodnie ze szczegółowymi specyfikacjami stanowiącymi załącznik do umowy.

4.3. STAŻ I BON STAŻOWY

Staż to jedna z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowanych okres 6 miesięcy, wypłacana jest premia w wysokości 1.513,50 zł. W ramach bonu stażowego finansowane są:

- a) koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu (w miesięcznych transzach do łącznej wysokości 605,40 zł),
- b) koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych.

W 2015 r. 513 osób odbywało staż zorganizowany u pracodawców (w tym 73 w ramach przyznanego bonu stażowego). Do odbycia stażu urząd skierował 389 osób, w tym 290 kobiet, zaś 52 osoby kontynuowało staż rozpoczęty w 2014 roku.

Urząd finansował staże w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 25 roku życia, do 30 roku życia, powyżej 30 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, w wieku 30-50 lat, programu specjalnego „Bądź aktywny”, a także ze środków Europejskiego Funduszu

Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”.

4.4. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnej do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Do odbycia **przygotowania zawodowego dorosłych** skierowano 14 osób w roku 2015, w tym 5 kobiet. Organizację tej formy aktywizacji Urząd finansował w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych powyżej 50 roku życia, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”.

4.5. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, jeżeli zatrudnienie nastąpiło w wyniku umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W roku 2015 do odbycia prac interwencyjnych Urząd skierował **191 osób**, w tym **94 kobiety**. Ponadto 52 osoby kontynuowało odbywanie tej formy rozpoczętej w roku 2014.

Organizacja prac interwencyjnych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 25 roku życia, do 30 roku życia, w wieku 30-50 lat, powyżej 50 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, programu specjalnego „Bądź aktywny”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. *„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)”*.

4.6. ROBOTY PUBLICZNE

W roku 2015 skierowano do pracy w ramach robót publicznych **26 osób** bezrobotnych, w tym 12 kobiet.

Roboty publiczne zorganizowały samorządy gminne, były to najczęściej prace porządkowe na terenie gminy. Do wykonywania prac w ramach robót publicznych skierowano m.in.: 8 osób do 30 roku życia, 10 osób bez średniego wykształcenia, 13 osób długotrwale bezrobotnych, 6 osób powyżej 50 roku życia, 2 osoby niepełnosprawne oraz 2 osoby wychowującą posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Organizacja robót publicznych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych spełniających warunek art. 49 ustawy.

4.7. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej i niejednokrotnie mających problemy z przystosowaniem zawodowym. Prace wykonywane są na użytek gminy, a liczba godzin

pracy nie może przekraczać 10 tygodniowo. W 2015 roku Urząd zawarł porozumienia z następującymi gminami, na rzecz których prace społecznie użyteczne były wykonywane:

- Radzionków,
- Tworóg,
- Krupski Młyn,
- Ożarówice,
- Zbrostawice,
- Świerklaniec,
- Miasteczko Śląskie,
- Tarnowskie Góry.

W wyniku zawartych porozumień do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **90 osób**, w tym 46 kobiet, które wykonywały m.in. prace porządkowe oraz remontowe na terenie swojej gminy.

4.8. PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

Z dniem wejścia w życie znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych dla których ustalono profil pomocy III, w ramach **Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)**. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych.

W ramach programu PAI zawarto porozumienie z gminą Tworóg, w wyniku czego do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **5 osób**, w tym 3 kobiety.

4.9. FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA

Finansowanie kosztów przejazdu to jeden z instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy.

Zwrotu kosztów dojazdu starosta może dokonywać z Funduszu Pracy – przez okres do 12 miesięcy – osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych,

- staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Starosta może zwrócić również bezrobotnemu :

- koszt przejazdu do pracodawcy (i powrotu do miejsca zamieszkania) w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,
- koszt przejazdu na badania lekarskie (i powrotu do miejsca zamieszkania), jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2015 roku wydatkował kwotę **18,98 tyś. zł** na zwrot kosztów dojazdu osobom bezrobotnym.

4.10. DODATKI AKTYWIZACYJNE

Dodatek aktywizacyjny, to świadczenie, przysługujące bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy:

- w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęli zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymują wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, gdy w wyniku skierowania przez urząd pracy osoba bezrobotna posiadająca prawo do zasiłku podejmuje zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większym jednak niż 50 % zasiłku i przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku, gdy osoba bezrobotna z własnej inicjatywy podejmuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości do 50 % zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2015 roku Urząd wydatkował kwotę **226,83 tys. zł** na finansowanie dodatków aktywizacyjnych dla **307** osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

4.11. NOWE INSTRUMENTY WPROWADZONE NOWELIZACJĄ USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

BON ZATRUDNIENIOWY

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego do 30 roku życia na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Refundacja dokonywana jest przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, natomiast kolejnych 6 miesięcy nie podlega refundacji.

W roku 2015 tut. Urząd udzielił bony zatrudnieniowe dla **14** osób, w tym 8 kobietom. Dodatkowo 6 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach udzielonego bonu w roku 2014. Bon zatrudnieniowy udzielono w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)”.

BON NA ZASIEDLENIE

Bon na zasiedlenie może otrzymać osoba bezrobotna do 30 roku życia, która zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania w wysokości nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli:

- a) z tytułu wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,

- b) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,
- c) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Pozyskane środki przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej.

W roku 2015 tut. Urząd przyznał bony na zasiedlenie dla **18** osób, w tym 7 kobietom w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 25 roku życia, do 30 roku życia, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)”.

DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA

Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy za każdego bezrobotnego. Dofinansowanie przysługuje przez okres:

- a) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat,
- lub
- b) 24 miesięcy - przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku pkt. a oraz 12 miesięcy w przypadku pkt. b.

W roku 2015 tut. Urząd udzielił dofinansowania wynagrodzenia dla 13 osób, w tym 4 kobietom. Dodatkowo zatrudnienie w ramach przyznanego dofinansowania kontynuowały 2 osoby, którym udzielono ww. wsparcia w roku 2014.

Organizację dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy.

5. PROGRAM SPECJALNY „BĄDŹ AKTYWNY”

W 2015 roku Urząd Pracy przygotował program specjalny finansowany w ramach posiadanych środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem. Programy specjalny ma na celu pomoc w przełamaniu barier utrudniających zatrudnienie osobom bezrobotnym, wobec których wcześniejsze działania aktywizujące nie przyniosły efektu w postaci zatrudnienia.

Program specjalny pn. **”Bądź aktywny”** skierowany był do osób bezrobotnych długotrwale bezrobotnych, dla których ustalono II i III profil pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które:

- ukończyły 30 rok życia;
- ukończyły 50 rok życia;
- posiadają co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- są niepełnosprawne,
- nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Program ten miał na celu podniesienie konkurencyjności uczestników na rynku pracy poprzez nabycie doświadczenia zawodowego dzięki uczestnictwu w stażach oraz pracach interwencyjnych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym miały na celu podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Ponadto program zakładał rozwój przedsiębiorczości przez tworzenie nowych miejsc pracy w wyniku uczestnictwa w szkoleniu z zakresu przedsiębiorczości oraz udzielenia dotacji lub refundacji wyposażenia/wyposażenia miejsca pracy.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym, głównie kobiet, tutaj Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON dla każdego uczestnika w wysokości do 1.050 zł, który umożliwił jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów:

- a) edukacji (zakup fachowej literatury, podręczników branżowych, szkoleń, kursów w tym również prawa jazdy, studiów);

- b) profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne);
- c) pokrycia niezbędnych kosztów związanych z prowadzeniem firmy (obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne, koszty księgowości, itp.);
- d) multimediiów (prasa, Internet, urządzenia multimedialne);
- e) zakupu odzieży,
- f) wizażu (usługi fryzjerskie, kosmetyczne)
- g) opieki nad dzieckiem/osobą zależną bez wymogu spełnienia warunku wynikającego z art. 45 ustawy,
- h) pokrycia kosztów związanych z zakwaterowaniem poza miejscem zamieszkania bez wymogu wynikającego z art. 45 ustawy.

Uczestnicy programu mogli korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany był w okresie 01.04.2015 r. – 31.12.2015 r. Koszt realizacji całego programu to kwota **258,1 tys. zł.** Uczestnikami programu została grupa **28 osób**, z czego 42,86 % stanowiły kobiety. Założenia programu przewidywały efektywność po jego zakończeniu na poziomie 70%.

W ramach programu zorganizowano następujące formy aktywizacji:

- a) **staż dla 10 osób;**
- b) **prace interwencyjne dla 6 osób;**
- c) **przeszkolono 5 osób z zakresu przedsiębiorczości i udzielono im jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;**
- d) **zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia 2 stanowisk pracy dla bezrobotnych odbywających staż lub przygotowanie zawodowe.**

6. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowy instrument polityki rynku pracy – Krajowy Fundusz Szkoleniowy. Istotą tego rozwiązania jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

W roku 2015 Krajowy Fundusz Szkoleniowy przeznaczony był na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w wieku co najmniej 45 lat, na które składają się:

- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych.

W 2015 roku tut. Urząd w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego dysponował kwotą **1 049,29** tys zł i podpisał **96 umów z pracodawcami** na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców, z których wynika, że **429 osób rozpoczęło szkolenia**, **10 osób podjęło studia podyplomowe** oraz **17 osób przystąpiło do egzaminów**.

Tematyka szkoleń:

- szkolenia językowe (język angielski, język niemiecki),
- szkolenia fryzjerskie,
- szkolenia związane z ekspertyzą gemmologiczną kamieni szlachetnych (brylanty, korundy, beryl),
- szkolenia z zakresu instalacji fotowoltaicznych,
- szkolenia dotyczące zarządzania projektami PRINCE,
- szkolenia miękkie z zakresu obsługi klienta, sprzedaży, motywacji, zarządzania czasem, asertywności, komunikacji, lider i współpraca w zespole,
- operator obrabiarek CNC
- operator maszyn włókienniczych,
- spawanie
- audytor wiodący systemem zarządzania bezpieczeństwem żywności
- badania penetracyjne, badania magnetyczne
- montaż połączeń kołnierзовych dla inżynierów nadzoru,
- operator i konserwator podestu samochodowego,
- operator i konserwator żurawia stacjonarnego II Ż,
- operator wózka widłowego
- szkolenie diagnosty samochodowego,

- szkolenie z zakresu poszerzania kompetencji twardych w warsztatach samochodowych,
- towaroznawstwo włókiennicze,
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa noworodka - kurs specjalistyczny,
- szkolenie BHP i pierwsza pomoc.

Studia podyplomowe rozpoczęto z zakresu:

- Prawo pracy i ubezpieczenia społeczne,
- Menadżer kultury,
- Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych,
- zamówienia publiczne,
- Coaching,
- organizacja i zarządzanie oświatą,
- Rachunkowość i controlling finansowy.

Egzaminy finansowane w ramach KFS dotyczyły: spawania, uprawnień operatora i konserwatora IP oraz IIŻ, uprawnień operatora wózka widłowego oraz egzamin z języka angielskiego TOEIC BRINGE.

7. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach dysponował na aktywizację osób bezrobotnych środkami w wysokości 11.878,57 tys. zł.

Środki, które zostały przyznane powiatowi tarnogórskiemu na aktywizację osób bezrobotnych w ramach tzw. algorytmu to kwota 4.620,7 tys. zł oraz środki z PFRON – 164,31 tys. zł.

W ramach posiadanych środków przyznanych algorytmem realizowano:

1. Program Aktywizacja i Integracja,
2. Program specjalny „Bądź aktywny”.

Pozostała kwota to środki uzyskane w ramach dodatkowych projektów i konkursów:

1. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 roku życia – 306,4 tys. zł,
2. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – 312,2 tys. zł,
3. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 191,8 tys. zł,
4. dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30-50 lat – 885,2 tys. zł,
5. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych spełniających warunek art. 49 ustawy – 271,2 tys. zł,
6. projekt pozakonkursowy „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)” Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 2.926,6 tys. zł,
7. projekt pozakonkursowy „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)” Działanie 7.2 RPO WSL – 1.783,6 tys. zł,
8. projekt partnerski „Kierunek przedsiębiorczość” Działanie 6.2 PO KL – 57,9 tys. zł,
9. projekt konkursowy „Twoja szansa na pracę” Poddziałanie 6.1.1 PO KL – 341,62 tys. zł,
10. „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych” – 17,0 tys. zł.

W ramach powyższych środków ponad 1.400 osób bezrobotnych skorzystało z różnych form aktywizacji zawodowej: staży, szkoleń, robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, przygotowania zawodowego dorosłych, dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej, zatrudnienia w ramach refundowanego miejsca pracy oraz nowych instrumentów wprowadzonych przez nowelizację ustawy, tj. bonów stażowych,

bonów szkoleniowych, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych oraz dofinansowania wynagrodzenia dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej zostały zrealizowane następujące programy:

1. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 roku życia – 306,4 tys zł,
2. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – 312,2 tys zł,
3. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 191,8 tys zł,
- 4,5. dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30-50 lat – 885,2 tys zł,
6. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych spełniających warunek art. 49 ustawy – 271,2 tys zł,

1. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych skierowany do osób bezrobotnych do 25 roku życia. Realizowany jest w okresie 23.02.2015 r. - 31.05.2016 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2015 wyniosła 306,4 tys zł i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakłada 90,63% efektywność. Łącznie z uczestnictwa w programie skorzystało 45 osób. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- a) szkolenia dla 5 osób,
- b) staż dla 27 osób,
- c) prace interwencyjne dla 9 osób,
- d) zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia 3 stanowisk pracy dla bezrobotnych,
- e) udzielono bon na zasiedlenie 1 osobie.

2. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia realizowany jest w okresie 01.09.2015 r. – 30.06.2016 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2015 wyniosła 312,2 tys zł i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakłada 82,05% efektywność. Łącznie z programu skorzystały 54 osoby. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- a) szkolenia dla 8 osób,
- b) staż dla 24 osób,
- c) prace interwencyjne dla 10 osób,

- d) zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia **10 stanowisk pracy** dla bezrobotnych,
- e) udzielono jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla **1 osoby**,
- f) udzielono bon na zasiedlenie **1 osobie**.

3. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia realizowany jest w okresie 10.04.2014 r. – 29.02.2016 r., a kwota pozyskana na jego realizację wynosi **191,8 tys zł**. Po zakończeniu programu założono osiągnięcie efektywności na poziomie **70,59%**. Łącznie z programu skorzystało **20 osób**. W ramach programu realizowane są następujące działania:

- a) staże dla **5 osób**,
- b) prace interwencyjne dla **7 osób**,
- c) przygotowanie zawodowe dorosłych dla **1 osoby**,
- d) zorganizowano szkolenia zawodowe dla **2 osób**,
- e) zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia **3 stanowisk pracy** dla bezrobotnych,
- f) udzielono jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla **2 osób**.

4,5. W 2015 roku PUP realizował dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach, w wieku **30 - 50 lat**.

a) Pierwszy program realizowany jest w okresie 01.07.2015 r. - 30.04.2016 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2015 wyniosła **354,5 tys zł** i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakłada **90,91%** efektywność. Łącznie z uczestnictwa w programie skorzystały **43 osoby**. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- szkolenia dla **16 osób**,
- staż dla **10 osób**,
- zorganizowano prace interwencyjne dla **4 osób**,
- udzielono jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla **13 osób**.

b) Drugi program dla osób w wieku 30-50 lat realizowany był w okresie 01.09.2015 r. – 31.12.2015 r. Kwota przypadająca na realizację programu w roku 2015 wyniosła **530,7 tys zł** i przeznaczona była na:

- organizację **szkoleń** dla **17 osób**,
- udzielenie jednorazowych **środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej** **15 osobom**,
- **zrefundowanie** kosztów wyposażenia lub doposażenia **8 stanowisk pracy** dla bezrobotnych.

6. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy realizowany jest w okresie 01.06.2015 r. – 29.02.2016 r. i skierowany jest do osób bezrobotnych spełniających warunek z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do grupy tej należą:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Kwota pozyskana na realizację programu w 2015 r. wyniosła **271,2 tys zł**. Zgodnie z wytycznymi Ministra program zakłada **71,43%** efektywność. W programie uczestniczą **33** osoby.

W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- a) **szkolenia** dla **4 osób**,
- b) **staże** dla **14 osób**,
- c) **prace interwencyjne** dla **5 osób**,
- d) **roboty publiczne** dla **2 osób**,
- e) udzielono jednorazowych **środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej** **3 osobom**,
- f) zatrudnienie otrzymało **5 osób** w ramach **refundowanego stanowiska pracy**.

W ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego realizowane były następujące projekty:

1. „Twoja szansa na pracę”,
2. „Kierunek przedsiębiorczość”,
3. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I),
4. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I).

1. Projekt „Twoja szansa na pracę”

Z dniem 30 czerwca 2015 r. zakończyła się realizacja projektu pn. „Twoja szansa na pracę” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL Priorytet VI *RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH*, Działanie 6.1. *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*.

Celem głównym projektu było podniesienie konkurencyjności na rynku pracy, nabycie doświadczenia zawodowego oraz wzrost umiejętności planowania kariery zawodowej osób bezrobotnych poprzez uczestnictwo w stażach. Na realizację ww. Projektu pozyskano kwotę dofinansowania w wysokości 353 037,80 zł. W ramach realizowanego projektu 58 osoby zostały skierowane do odbycia stażu, w tym 36 kobiet. Na zakończenie realizacji Projektu osiągnięto efektywność zatrudnieniową na poziomie 84,91% wszystkich uczestników Projektu, tj. 45 osób.

2. Projekt „Kierunek przedsiębiorczość”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w okresie 01.06.2013 – 30.06.2015 r. realizował w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach wraz z 29 Powiatowymi Urzędami Pracy województwa śląskiego projekt pn. „Kierunek przedsiębiorczość” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Działania 6.2 PO KL *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*, którego celem było pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez udzielenie wsparcia stymulującego podjęcie działalności gospodarczej.

Łączny budżet projektu to 39,5 mln zł, z czego budżet PUP w Tarnowskich Górach w 2015 r. to kwota **57.945 zł** stanowiącą dofinansowanie z EFS.

Grupę docelową projektu stanowiły osoby zarejestrowane jako bezrobotne, które są zainteresowane otwarciem działalności gospodarczej. Działania przewidziane w programie miały na celu pobudzenie aktywności zawodowej **43** osób bezrobotnych (w tym 19 kobiet) zarejestrowanych w PUP w Tarnowskich Górach poprzez udzielenie wsparcia stymulującego podjęcie działalności gospodarczej polegającego na:

- objęciu każdego z uczestników projektu Indywidualnym Planem Działania, ukierunkowanym na wskazanie potencjału przedsiębiorczego i możliwości wiążących się z podjęciem działalności gospodarczej,
- uczestnictwu w szkoleniu, którego celem będzie przekazanie kompleksowej wiedzy w zakresie przedsiębiorczości i prowadzenia własnej firmy,
- wsparciu indywidualnego doradcy świadczonym bezpośrednio po zakończeniu szkoleń, które pozwoli na indywidualne skonsultowanie założeń biznesplanu,
- udzieleniu bezzwrotnych dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej dla 35 uczestników projektu.

W roku 2015 monitorowano 33 uczestników, którzy otrzymali środki na prowadzenie działalności gospodarczych.

3. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)

W związku z rozpoczęciem od 2014 r. nowego okresu finansowania programów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, PUP uzyskał w 2015 r. dofinansowanie do projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Poddziałanie 1.1.1. pt. *„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (I)”*. W ramach złożonego wniosku uzyskano kwotę **2.926,6 tys zł** - dofinansowanie ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypadła na okres 01.02.2015 - 31.12.2015. Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), w tym:

- a) osób niepełnosprawnych,
- b) długotrwale bezrobotnych,
- c) kobiet.

Realizacja programu pokazała, że zainteresowanie wsparciem jest duże i pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **269** uczestników, w tym 183 kobiet.

Na realizację projektu wydatkowano **2.912,9 tys zł**, z czego zorganizowano:

- **12 szkoleń zawodowych** zakończonych egzaminem potwierdzającym zdobycie kwalifikacji,
- **przygotowanie zawodowe dorosłych dla 4 osób**,
- **staże dla 156 osób**,
- **udzielono bonu stażowego dla 10 osób**,
- **5 osób uzyskało bon na zasiedlenie**,
- **77 osób uzyskało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej**,
- **5 osób uzyskało zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego**.

4. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)

W związku z rozpoczęciem od 2014 r. nowego okresu finansowania programów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, PUP uzyskał w 2015 r. dofinansowanie do projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego Działanie 7.2 pt. „*Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (I)*”. W ramach złożonego wniosku uzyskano kwotę **1.783,6 tys zł** - dofinansowanie ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypadła na okres 01.01.2015-31.12.2015. Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Tarnowskich Górach, dla których został ustalony I lub II profil pomocy w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należących co najmniej do jednej z wymienionych grup:

- a) osoby powyżej 50 roku życia,
- b) kobiety,
- c) osoby niepełnosprawne,
- d) osoby długotrwale bezrobotne,
- e) osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych.

Realizacja programu pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **127** uczestników, w tym **72** kobiet.

Na realizację projektu wydatkowano 1.510,8 tys zł, z czego zorganizowano:

- **5 szkoleń zawodowych** zakończonych egzaminem potwierdzającym zdobycie kwalifikacji,
- **przygotowanie zawodowe dorosłych dla 2 osób,**
- **staże dla 43 osób,**
- zorganizowano **prace interwencyjne dla 19 osób,**
- **47 osób uzyskało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,**
- zatrudnienie otrzymało **11 osób w ramach refundowanego stanowiska pracy**

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

W ramach środków PFRON tut. urząd realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także program JUNIOR.

W 2015 roku na aktywizację osób niepełnosprawnych Rada Powiatu Tarnogórskiego ze środków PFRON przeznaczyła kwotę **164.312,00 zł**. Środki te przeznaczone były na:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy;
- przyznanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych, w tym także poniesionych przez pracodawcę.

W 2015 roku zaktywizowano **18** osób niepełnosprawnych, w tym **5** osób odbyło **szkolenia** zawodowe, zaś **11** osób - **staż** zawodowy. Ponadto w ramach posiadanych środków **1** osoba otrzymała środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz **1** uzyskała zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy.

Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2015 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 10. Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2015

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Staże	55 386,58 zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	45 000,00 zł
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	45 000,00 zł
Szkolenia	13 728,72 zł
RAZEM	159 115,30 zł

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

Program „JUNIOR”

Dodatkowo w 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach realizował program „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych”. Zgodnie z podpisaną umową na realizację ww. programu przeznaczona była kwota 17.000,00 zł ze środków PFRON.

Adresatami programu były osoby z orzeczoną lekką lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności w wieku do 30 roku życia.

Celem programu było umożliwienie wejścia w życie zawodowe poprzez odbycie stażu, młodym osobom niepełnosprawnym.

W ramach programu realizowanego przez PUP do odbycia stażu skierowano 3 osoby niepełnosprawne, w tym 2 z orzeczoną lekką i 1 z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności.

W ramach programu wypłacano środki finansowe:

- absolwentom, skierowanym na staż przez PUP, w formie dofinansowania będącego świadczeniem na rehabilitację zawodową. Wysokość dofinansowania wynosiła – w przypadku osób z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności 500,00 zł, a w przypadku osób z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności – 650,00 zł. Świadczenie na rehabilitację zawodową wypłacane było miesięcznie dodatkowo oprócz stypendium przysługującego stażysty odbywającemu staż,
- doradcy zawodowemu za opiekę nad stażystą, w wysokości 200,00 zł miesięcznie,
- pracodawcy uczestniczącemu w programie – w postaci premii z tytułu odbycia stażu przez absolwenta, w wysokości: 200,00 zł w przypadku osoby z lekką stopniem

niepełnosprawności, a 400,00 zł w przypadku niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym (za każdy miesiąc odbytego przez absolwenta stażu).

Doradca zawodowy odpowiadający za przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia pracy w ramach stażu zapewniał warunki odpowiednie do nawiązania kontaktu z osobą niepełnosprawną, przełamania jej wewnętrznych lęków i oporów. Ułatwił rozpoznanie zainteresowań i predyspozycji oraz określenie odpowiedniego rodzaju pracy, nawiązanie kontaktu i współpracy z potencjalnym pracodawcą tej osoby. Kolejne etapy pracy obejmowały diagnozę deficytów w zakresie poruszania się na współczesnym rynku pracy, nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz możliwości rozwoju zawodowego. Doradca zawodowy zapewnił sprawowanie pieczy nad odbywaniem stażu przez osobę niepełnosprawną.

Uczestnictwo w programie zwiększyło możliwości zawodowe bezrobotnych absolwentów oraz stworzyło szansę zatrudnienia i zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach odbywanego stażu.

Efektem towarzyszącym realizacji programu było przełamanie barier psychologicznych pracodawców, związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Po ukończeniu programu 1 osoba podjęła zatrudnienie.

Łączne koszty poniesione na realizację ww. programu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11. Formy wsparcia beneficjentów projektu „JUNIOR” w roku 2015

Nazwa świadczenia	kwota
Świadczenie na rehabilitację wypłacone stażystom	6 100,20 zł
Premia wypłacona doradcy zawodowemu za sprawowanie opieki nad stażystami	2 123,82 zł
Premia wypłacona pracodawcy	3 006,77 zł
RAZEM	11 230,79 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

8. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG

PROJEKT „Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”.

Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach w roku 2015 uczestniczyli w działaniach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”, Priorytet VI Poddziałanie 6.1.2 PO KL, którego realizatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

Głównym celem projektu był wzrost jakości usług Publicznych Służb Zatrudnienia w województwie śląskim poprzez podniesienie kompetencji zawodowych pracowników kluczowych w ramach cyklu szkoleń i wizyt studyjnych, dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Realizacja przedsięwzięcia wynikała z potrzeby przygotowania pracowników PSZ w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi wymagającymi szczególnego wsparcia w rozwiązywaniu problemów zawodowych i poruszania się po rynku pracy. Partnerem było niemieckie Hochschule der Bundesagentur für Arbeit w Mannheim, z uwagi na możliwość wykorzystania doświadczenia tamtejszych służb zatrudnienia w zakresie stosowania metody *Case Management* (Zarządzanie Przypadkiem) do pracy z osobami niepełnosprawnymi, która jest standardowo stosowana w Niemczech do aktywizacji osób bezrobotnych, poprzez adaptację i implementację metody. Jednym z efektów współpracy jest poradnik pn. *„Elementy metody Case Management w pracy osobami z niepełnosprawnością w publicznych służbach zatrudnienia województwa śląskiego”* przygotowany m.in. przez doradcę zawodowego naszego Urzędu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach jako jeden z sześciu powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego stosuje w praktyce metodę *Case Management*. W ramach pracy z wykorzystaniem tego procesu, polegającego na udzieleniu zindywidualizowanego wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, koncentrującym się na pracy z klientem wieloprotblemowym, wsparciem objęto 10 osób z ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych.

PROJEKT „SCHEMATOM STOP! – Wspólne działania”.

Z dniem 31.03.2015 r. Urząd Pracy zakończył jako partner realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projektu pn. „SCHEMATOM STOP! - Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy - pilotaż” w ramach Priorytetu I *Zatrudnienie i integracja społeczna*, Działanie 1.2 *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej*.

Projekt realizowany był w okresie od 01.01.2014 r. do 31.03.2015 r.

Głównym celem pilotażu było utworzenie skoordynowanego systemu współpracy instytucjonalnej wobec 10 rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu bezrobocia lub pozostawania w trwałym pokoleniowym bezrobociu i niemożności wyjścia z systemu świadczeń pomocy społecznej, a także testowe wypracowanie nowych instrumentów rodzinnej aktywizacji i integracji społecznej.

Liderem Projektu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. Partnerami, wśród których poza Powiatowym Urzędem Pracy, były: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowicach, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowskich Górach, Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień „TOTU”, CARITAS w Tarnowskich Górach, Zespół Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach, Fundacja „Świadomi Rodzice” w Tarnowskich Górach.

11 marca 2015 r. w Starostwie Powiatowym odbyła się konferencja podsumowująca realizację projektu, podczas której wszystkie instytucje biorące udział w pilotażu zaprezentowały swoją działalność.

W ramach działania projektu wypracowana została Baza danych Instytucji Rynku Pracy, Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej oraz innych organizacji działających na rzecz rodziny na terenie powiatu tarnogórskiego.

Jednym z rezultatów realizacji projektu jest również publikacja pt. „*Model lokalnej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz rodziny wielodzietnej*”, która powstała dzięki uwagom uczestników projektu z całej Polski, m.in. Projektu koordynowanego przez PCPR w Tarnowskich Górach.

PARTNERSTWO LOKALNE

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach przystąpił do Partnerstwa Lokalnego na rzecz regionalnego rynku pracy. Uczestnikami partnerstwa są: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, 26 powiatowych urzędów pracy z województwa śląskiego, oraz Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie. Partnerstwo zawiązało się w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć i projektów na rzecz rozwoju regionalnego rynku pracy, przedsiębiorczości oraz rozwoju zasobów ludzkich, inicjowania zmian o charakterze prawnym oraz organizacji spotkań i konferencji. W 2015 r. partnerzy zorganizowali panel dyskusyjny pt. „Urzędy pracy partnerem MŚP” podczas V Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, które odbyło się w dniach 12-14.10.2015 r. w Katowicach.

VII OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY (OTK)

W ramach VII Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, przeprowadzanego pod hasłem: *„Poznaj swojego doradcę kariery”* w terminie od 19 do 25 października 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach na zaproszenie Zespołu Szkół Architektoniczno – Budowlanych z Tarnowskich Gór przeprowadził zajęcia dla młodzieży klas maturalnych i III klas Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Prelekcje dotyczyły omówienia sytuacji na rynku pracy z uwzględnieniem lokalnego rynku pracy oraz obowiązków i praw osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy.

KONKURSU MŁODEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W roku 2015 Urząd był również współorganizatorem Konkursu Młodej Przedsiębiorczości pod hasłem *„Firma Moich Marzeń – edycja druga”*, którego głównym celem jest promocja przedsiębiorczości, rozbudzanie i wzmacnianie postaw oraz zachowań przedsiębiorczych wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W ramach powyższego przedsięwzięcia doradca zawodowych Urzędu przeprowadził warsztaty pn. *„Czy nadaję się na przedsiębiorcę?”*, które odbyły się w marcu 2015 r. w Inkubatorze Przedsiębiorczości w Tarnowskich Górach.

DNI OTWARTE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na terenie powiatu pracownicy Urzędu aktywnie uczestniczyli w zorganizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniach Otwartych dla Osób Niepełnosprawnych. Wydarzenie to, zorganizowane w maju 2015 r., było okazją do upowszechnienia informacji o prawach osób niepełnosprawnych

w obszarze zagadnień z zakresu ubezpieczeń społecznych, rehabilitacji zawodowej i społecznej, aktywizacji zawodowej.

SEMINARIUM PT. „NOWOCZESNE POŚREDNICTWO PRACY W PUBLICZNYCH SŁUŻBACH ZATRUDNIENIA

W listopadzie 2015 r. na zaproszenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej delegacja naszego Urzędu wzięła udział w seminarium pt. *„Nowoczesne pośrednictwo pracy w Publicznych Służbach Zatrudnienia”*. Ideą seminarium było umożliwienie wymiany doświadczeń w zakresie pośrednictwa pracy pomiędzy urzędami pracy oraz pracodawcami. Wzięło w nim udział 11 przedstawicieli urzędów pracy z całej Polski oraz uznani eksperci z zakresu komunikacji i rynku pracy. Pośrednik pracy naszego Urzędu podczas swojego wystąpienia przedstawił marketing usług i instrumentów stosowany w Urzędzie, w jaki sposób budowane są pozytywne relacje z pracodawcami.

BADANIA RYNKU PRACY

W 2015 r. wykonano kompleksowe badania lokalnego rynku pracy, które obejmowały zarówno charakterystykę powiatu tarnogórskiego, jak również charakterystykę bezrobotnych według profili i lokalnych pracodawców. Badania wykorzystywane są przy podejmowaniu działań z zakresu aktywizacji zawodowej lokalnego rynku pracy, jak również przy tworzeniu projektu „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2016-2020”.

9. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2015 ROK

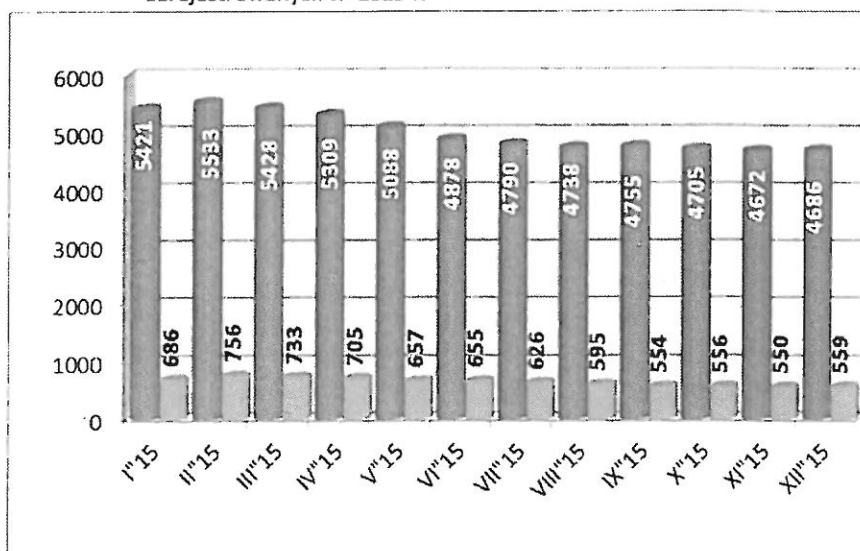
9.1. PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA - BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

W 2015 r. w PUP Tarnowskie Góry zarejestrowało się **7.063** osób, w tym 171 osób drogą elektroniczną (poprzez dedykowany portal). Status osoby bezrobotnej utraciło 7.602 osób.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w ewidencji urzędu figurowało ogółem **4.686** osób bezrobotnych, w tym 559 osób posiadających **prawo do zasiłku** dla bezrobotnych, co stanowiło 11,9% ogółu bezrobotnych (w 2014 roku – 12,5%).

Poniższy wykres prezentuje zestawienie osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych do ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w poszczególnych miesiącach 2015 roku:

Wykres 12. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

9.2. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – statystyka

Tabela 12. Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2015 r. decyzji i zaświadczeń.

WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZA OKRES 01.01.2015 – 31.12.2015		
1.	Przyznanie statusu osoby bezrobotnej	7063
2.	Utrata statusu osoby bezrobotnej	7602
3.	Przyznanie stypendium (szkolenie / staż / przygotowanie zawodowe)	814
4.	Ustalenie statusu – decyzje (zmiana, uchylenie decyzji we własnym zakresie w postępowaniu wyjaśniającym)	1124
5.	Postanowienia – ustalenie statusu	384
WYDANE ZAŚWIADCZENIA ZA OKRES 01.01.2015 – 31.12.2015		
1.	Zaświadczenia o rejestracji i uprawnieniach do zasiłku	8800
2.	Zaświadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	623
3.	Zaświadczenia o okresie i wysokości pobierania zasiłku (Rp-7)	67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

9.3. GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE

Punkty Informacyjno–Doradcze Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach działają w ramach porozumień zawartych między Powiatowym Urzędem Pracy a samorządami poszczególnych gmin, tj.: Kalet, Miasteczka Śląskiego, Świerklańca, oraz Ożarowic. Ich działanie jest współfinansowane przez gminy. Pracownicy obsługujący punkty zajmują się bezpośrednią obsługą osób bezrobotnych, informowaniem o usługach oferowanych przez PUP, dostarczaniem korespondencji dla osób bezrobotnych oraz przede wszystkim udostępnianiem ofert pracy, informacji o organizowanych szkoleniach. Punkty te zostały utworzone w celu umożliwienia osobom bezrobotnym łatwiejszego kontaktu z tut. Urzędem. W wyznaczonych terminach w każdym z punktów oczekuje oddelegowany przez PUP pracownik. Grupa pracowników obsługująca te punkty współpracuje ściśle z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej co pozwala na szybkie przeanalizowanie sytuacji socjalno - materialnej poszczególnych osób bezrobotnych i podjęcie właściwych decyzji dotyczących aktywizacji zawodowej naszych klientów.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2015

2015 rok to kolejny rok, w którym odnotowano zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Tarnowskie Góry oraz odnotowano spadek stopy bezrobocia.

	liczba bezrobotnych	stopa bezrobocia
31.12.2013 r. -	6.078	12,0%
31.12.2014 r. -	5.225	10,4%
31.12.2015 r. -	4.686	9,3%

W 2015 r. odnotowano również wzrost zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. W 2015 r. do tut. Urzędu wpłynęło o 351 ofert więcej niż w 2014 r. (rok 2014 – 3298, rok 2015 - 3649 ofert).

W 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach podejmował inicjatywy mające na celu rozwój lokalnego rynku pracy. Pozyskano środki finansowe na realizację 14 programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym na programy dla osób niepełnosprawnych, programy skierowane do osób bezrobotnych do 25 roku życia, do 30 roku życia, do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, oraz osób w wieku 30-50 lat. Projekty te finansowane były ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków krajowych. Łącznie na ich realizację Urząd wydatkował kwotę **11.878,57 tys. zł** (w tym kwota 7.370,56 tys. zł to dodatkowo pozyskane środki). Wszystkie środki były wykorzystywane bezpośrednio na aktywizację osób bezrobotnych.

Dzięki wsparciu przez PUP w Tarnowskich Górach ogółem zaktywizowano **1.480** osób. Pozyskane środki skierowane były na wsparcie działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości lokalnego rynku pracy; osoby bezrobotne uzyskały dotację na podjęcie działalności gospodarczej, pracodawcy utworzyli nowe miejsca pracy. Ponadto bezrobotni skorzystali ze staży, szkoleń, prac interwencyjnych, robót publicznych, przygotowania zawodowego dorosłych, a także nowych form takich jak bon stażowy, szkoleniowy, bon na zasiedlenie.

Urząd Pracy prowadzi bieżącą współpracę z samorządami gospodarczymi z terenu powiatu tarnogórskiego, dzięki czemu w sposób bardziej efektywny i powszechny dociera do środowiska przedsiębiorców i pracodawców ze swoją ofertą usług i instrumentów rynku pracy.

2015 rok to pierwszy pełny rok funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia po nowelizacji przepisów, gdzie wprowadzono zasady efektywności zatrudnieniowej i kosztowej w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych.

2015 rok jest także kolejnym rokiem, w którym Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach uzyskuje bardzo dobre wyniki w zakresie efektywności zatrudnieniowej.

Zgodnie z prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rankingiem, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach po raz kolejny osiągnął najwyższy wynik wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej w województwie śląskim wynoszący 89,9%, przy średniej krajowej wynoszącej 76,25%. Wynik ten dał 22 lokatę PUP Tarnowskie Góry w kraju. Podobny wynik został uzyskany za 2011 rok (wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie 79,7%) oraz za 2013 rok (wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie 84,2%). Wyniki te dawały PUP Tarnowskie Góry pierwszą lokatę w województwie śląskim.

20 listopada 2015 r. w Warszawie z inicjatywy Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Powiatowy odbyło się seminarium pt. „Nowoczesne pośrednictwo pracy w Publicznych Służbach Zatrudnienia”. Wzięło w nim udział 11 przedstawicieli Powiatowych Urzędów Pracy z całej Polski, których działania w zakresie świadczonych usług uznano za nowoczesne i godne naśladowania. Wśród zaproszonych znalazł się także tarnogórski Powiatowy Urząd Pracy.

Wyniki rankingu prowadzonego przez Ministerstwo, jak również zaproszenie do przedstawienia swoich metod pracy, świadczą że tutaj Urząd odpowiednio i efektywnie gospodaruje powierzonymi środkami na aktywizację osób bezrobotnych, jak również w prawidłowy i nowoczesny sposób realizuje powierzone sobie zadania.

Spis tabel

Nr	Nazwa tabeli	strona
1	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2015.	4
2	Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego	5
3	Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2015 roku	6
4	Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2015	9
5	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2015 r.	12
6	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów - stan na dzień 31.12.2015 r.	13
7	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2015 r.	25
8	Obszary zawodowe szkoleń - rok 2015.	26
9	Liczba udzielonych dotacji w 2015 roku wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację	29
10	Wydatkowanie środków w ramach PFRON w 2015 roku	50
11	Formy wsparcia beneficjentów projektu „JUNIOR” w 2015 roku	51
12	Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2015 roku decyzji i zaświadczeń	57

Spis wykresów

Nr	Nazwa wykresu	strona
1	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2015 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego	4
2	Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2015 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska	5
3	Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2015 roku	6
4	Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2015 r	7
5	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2015 r	7
6	Bezrobotni według wykształcenia – stan na dzień 31.12.2015 r	8
7	Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2015 r	8
8	Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2015 r	10
9	Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2015 r	11
10	Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2015 r	13
11	Struktura bezrobotnych wg ustalonych profili pomocy – stan na dzień 31.12.2015 r	17
12	Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2015 r.	56